

121

ЛОКАЛНИ ОМБУДСМАН
ГРАДСКА ОПШТИНА СТАРИ ГРАД
ЛОКОМБ- 58/2024- 13.03.2024.године
Македонска 42
Београд

ОДСЕК ЗА УПРАВЉАЊЕ ДОКУМЕНТИМА
Управа Градске општине Стари град

Примљено:				
13 MAR 2024				
Орган	Објект	Број	Прилог	Вредност
Т			1	✓

109

ГРАДСКА ОПШТИНА СТАРИ ГРАД
СКУПШТИНА ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ
Македонска 42
Београд

Предмет: Достава Годишњег извештаја Локалног омбудсмана Градске општине Стари град за 2023.годину

Обраћамо се насловном органу ради достављања Годишњег извештаја Локалног омбудсмана Градске општине Стари град за 2023. годину број ЛОКОМБ-57/2024 од 13.03.2024.године на даљу расправу и разматрање, у циљу усвајања истог.

У прилогу:

- Годишњи извештај Локалног омбудсмана Градске општине Стари град за 2023.годину број ЛОКОМБ-57/2023 од 13.03.2024.године

ЛОКАЛНИ ОМБУДСМАН
ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ СТАРИ ГРАД

Јован Кнежевић

**ЛОКАЛНИ ОМБУДСМАН
ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ СТАРИ ГРАД**

**ЛОКАЛНИ ОМБУДСМАН
ГРАДСКА ОПШТИНА СТАРИ ГРАД
ЛОКОМБ-57/2024- 13.03.2024.године
Македонска 42
Београд**

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ
ЛОКАЛНОГ ОМБУДСМАНА ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ
СТАРИ ГРАД
ЗА 2023. ГОДИНУ**

Београд, март 2024.године

УВОД

У циљу јачања институције каква је локални омбудсман, у години која је обухваћена овим извештајем, Локални омбудсман Градске општине Стари град узео је учешће на бројним стручним и јавним расправама, наставком активности у органима удружења Омбудсмана Србије, које удружење има за циљ унапређење остваривања и поштовања права, те рад на мрежи локалних омбудсмана како би се остварила не само једнака заступљеност локалних омбудсмана на целој територији наше државе, већ би се и свим грађанима Републике Србије омогућио једнак и равноправан приступ и равноправна могућност обраћања локалном омбудсману на чијој територији грађани имају пребивалиште.

Сходно члану 22. Одлуке о Локалном омбудсману Градске општине Стари град ("Службени лист града Београда", број 111/16, 47/18 и 90/2019) односно обавези припреме годишњег извештаја о остваривању и поштовању људских права и примени начела недискриминације од стране управе Локални омбудсман Градске општине Стари град подноси извештај за 2023.годину како следи.

АКТИВНОСТИ ЛОКАЛНОГ ОМБУДСМАНА У ЦИЉУ РАЗВОЈА ИНСТИТУЦИЈЕ И ЗАШТИТЕ ПРАВА

У току 2023. године као године јубилеја институције омбудсмана односно обележавања 20 година од оснивања ове институције у Србији, Локални омбудсман Градске општине Стари град бележи велики број активности које су за циљ имале унапређење положаја ове институције, промоцију институције како би се грађанима омогућила што јаснија слика о могућностима и самом праву обраћања локалном омбудсману у свом граду, унапређење информисаности и саме стручне јавности у вези надлежности и активности институције каква је локални омбудсман у чијем циљу је Локални омбудсман Градске општине Стари град био активни учесник стручних и јавних расправа у више градова Србије.

Локални омбудсман Градске општине Стари град био је учесник једног од панела на конференцији под називом „Локални заштитници грађана у Србији – положај, изазови, перспективе“ одржане 2. јуна 2023. године у Смедереву. Сусрет је био посвећен промоцији рада институције локалног омбудсмана и указивањима на потребу постојања ове институције. У оквиру конференције одржана су два панела, где је Локални омбудсман Градске општине Стари град био учесник на

првом панелу под називом „Изазови са којим се локални омбудсмани сусрећу, могућности за унапређење рада институције; Смедеревски локални омбудсман“ на ком су панелисти били и председница Удружења омбудсмана Србије уједно и Локални омбудсман Града Новог Сада, начелник Општинске управе општине Сјеница и заменик председника Скупштине Града Смедерева.

Као председник Скупштине Удружења омбудсмана Србије, Локални омбудсман учествовао је на првенству средњих школа у дебати, које је у јуну месецу 2023.године било одржано у Кикинди. Наиме, у циљу промоције људских права и слобода, развијања културе дијалога, као и говорничких вештина средњошколаца, у Граду Кикинда организовано је такмичење средњих школа у дебати под називом "Дебатни клуб на тему људских права – Кикинда 2023". Надметали су се ученици Техничке школе, Гимназије и Економско-трговинске школе. Од градских руководилаца догађају су присуствовали председник Градског парламента и чланица Градског већа задужена за културу и образовање. Локалном омбудсману Градске општине Стари град, као члану жирија припала је част да након завршеног такмичења победницима уручи награду.

Активно учешће поводом обележавања две деценије од оснивања институције омбудсмана у Србији, Локални омбудсман Градске општине Стари град обележио је присуством на тродневној конференцији у Бачкој Тополи под називом „Значај и улога омбудсмана у унапређењу људских права и развоју демократије“, на којој су учествовали локални заштитници грађана као и бројне званице међу којима и међународне. Наиме, конференцију су отворили председник општине Бачка Топола, државни секретар Министарства државне управе и локалне самоуправе, те су у оквиру овог скупа говорили и Заменица шефа Мисије ОЕБС у Србији, Министар за људска и мањинска права, представница Поверенице за равноправност, представник Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, као и сам Локални омбудсман Градске општине Стари град уједно и председник Скупштине Удружења омбудсмана Србије.

На конференцији као једна од тачака била је и тема под називом „Дилеме и отворена питања израде радне верзије Закона о локалним омбудсменима“, коју је самостално представио и обрадио Локални омбудсман Градске општине Стари град. Поред представљања радова од стране учесника конференције, своје искуство у функционисању и раду, законодавном оквиру и уопште у пракси примене људских права, као део излагања, имали су и помоћник Омбудсмана Северне Македоније, и Покрајински заштитник грађана –омбудсман, пуноправни члан Удружења омбудсмана Србије.

Значај стручних скупова какав је била конференција одржана у Бачкој Тополи огледа се у важности тема које су биле предмет излагања, дискусије, као и закључака који се након дискусије заузму, те је од великог значаја било не само присуствовање овако једном значајном стручном скупу већ и активно учешће Локалног омбудсмана Градске општине Стари град у обради актуелног и значајног питања какво је питање доношења закона о локалним омбудсменима. Поред ове теме, предмет излагања и дискусије биле су и следеће: Европски омбудсман институт, значај и улога, Значај улоге институције локалног омбудсмана, Уставни суд и институција локалног омбудсмана, Улога омбудсмана у области родне равноправности, Омбудсман и питања етничитета, Локални омбудсман и медијација, неистражене и неискоришћене могућности, Сарадња СКГО и УОС, досадашња искуства и будућност, Положај локалних омбудсмана у републици Србији, Емпиријска и информативна улога институције омбудсмана, Локални омбудсман и јединица локалне самоуправе, Значај сарадње локалног омбудсмана и општинске управе за унапређење и заштиту права грађанки и грађана, Могућности стручног усавршавања кроз сарадњу са институцијом омбудсмана, Сарадња локалног омбудсмана и службе правне помоћи, Могућности за унапређење рада савета за међунационалне односе, пример добре праксе, и тд.

Као наставак обележавања јубилеја од 20 година од увођења институције омбудсмана у Републици Србији канцеларија Локалног омбудсмана Градске општине Стари град присуствовала је Свечаној академији у Књажевско – српском театру Града Крагујевца којој су присуствовали и Министар за људска и мањинска права у Влади Републике Србије, Министар без портфеља у Влади Републике Србије задужен за равномерни регионални развој, Државна секретарка у Министарству за државну управу и локалну самоуправу, чланице Градског већа Града Крагујевца, Омбудсмен за људска права Босне и Херцеговине, и локални омбудсмани из готово свих градова у Србији, представници градских установа и институција Града Крагујевца. Обележавање јубилеја настављено је одржавањем стручног скупа: “Развој и унапређење институције омбудсмана у функцији заштите људских права“ на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу, у организацији Канцеларије локалног омбудсмана града Крагујевца и Правног факултета Универзитета у Крагујевцу.

ПОСТУПАК ПРЕД ЛОКАЛНИМ ОМБУДСМАНОМ

Одлуком о Локалном омбудсману Градске општине Стари град ("Службени лист града Београда", број 111/16, 47/18 и 90/2019) установљен је Локални омбудсман за територију Градске општине Стари град у Београду, као независан и самосталан орган, који је овлашћен да врши контролу поштовања права грађана, утврђивања повреда учињених актима, радњама или

нечињењем Управе Градске општине и предузећа чији је оснивач Градска општина ако се ради о повреди прописа и општих аката Градске општине.

Статутом Градске општине Стари град чланом 107. установљена је институција омбудсмана ради контроле поштовања права грађана, утврђивања повреде учињене актима, радњама или нечињењем Управе Градске општине и предузећа чији је оснивач Градска општина, ако се ради о повреди прописа и општих аката Градске општине. Мандат локалног омбудсмана ограничен је на период од 5 година док су надлежност и овлашћења, начин поступања и избора и престанка дужности заштитника грађана уређени посебном одлуком Скупштине Градске општине.

У свом раду Локални омбудсман поред Статута Градске општине Стари град и Одлуке о Локалном омбудсману Градске општине Стари град, примењује и следеће интерне прописе:

- Одлуку о организацији Управе Градске општине Стари град
- Етички кодекс понашања функционера ГО Стари град
- Кодекс понашања службеника и намештеника
- Одлуку о пружању правне помоћи у ГО Стари град
- Одлуку о пружању бесплатне правне помоћи у ГО Стари град
- Правилник о организацији и систематизацији радних места

Локални омбудсман независно и самостално контролише поштовање права грађана, утврђује повреде учињене актима, радњама или нечињењем органа Градске општине, ако се ради о повреди прописа и општих аката Градске општине.

Поред наведених надлежности Локални омбудсман прати стање у органима Градске општине у циљу унапређења доброг управљања у Градској општини и иницира измене прописа Градске општине у складу са Статутом Градске општине и одлуком којом се ближе уређује функционисање Локалног омбудсмана, односно подноси иницијативу за измену одлука и других општих аката, ако сматра да до повреде права грађана долази због недостатака у прописима, те иницира доношење нових одлука и других општих аката, када сматра да је то од значаја за остваривање и заштиту права грађана.

Заштиту у поступку пред Локалним омбудсманом могу остварити физичка лица, домаћи и страни држављани, као и домаћа и страна правна лица о чијим правима и обавезама одлучује орган Градске општине.

Локални омбудсман покреће поступак по притужби грађана или по сопственој иницијативи.

Поред права на покретање и вођење поступка, Локални омбудсман има право да, пружањем добрих услуга, посредовањем и давањем савета и мишљења о питањима из своје надлежности, делује превентивно, у циљу унапређења рада управе и предузећа и унапређења заштите људских права и слобода.

Пре подношења притужбе, лица су дужна да покушају да заштите своја права у одговарајућем поступку пред надлежним органом. Локални омбудсман ће упутити лица, на покретање одговарајућег поступка пред надлежним органом, ако је такав поступак прописан, а неће покретати поступак док не буду исцрпљена сва правна средства.

Изузетно, Локални омбудсман може покренути поступак и пре него што су исцрпљена сва правна средства, ако би подносиоцу притужбе била нанета ненадокнадива штета или ако се притужба односи на повреду принципа добре управе, посебно на некоректан однос органа управе према подносиоцу притужбе, неблаговремен рад или друга кршења правила етичког понашања запослених у органима управе.

Притужба се подноси у писаној форми, укључујући све начине електронске комуникације, или усмено на записник. Притужба се може поднети најкасније у року од једне године од извршене повреде права грађана, односно последњег поступања, односно непоступања органа управе у вези са учињеном повредом права грађана. Притужба мора да садржи личне податке подносиоца притужбе (име, презиме, адреса пребивалишта) и мора је потписати подносилац притужбе.

Поред наведених података притужба мора да садржи и назив органа управе на чији се рад она односи, околности конкретнег случаја, чињенице и доказе који поткрепљују наводс из притужбе, као и податке о томе која правна средства је подносилац притужбе већ користио. Поступак пред Локалним омбудсманом није јаван.

Ради што ефикаснијег, једноставнијег и лакшег покретања поступка пред Локалним омбудсманом, а како би грађанима на што приступачнији начин било омогућено да се информишу и заштите своја права, на званичној службеној интернет презентацији Градске општине Стари град, омогућено је преузимање обрасца притужбе у ворд и пдф формату, на који начин је, грађанима у великој мери олакшано иницирање самог поступка.

Имајући у виду околности да институција омбудсмана у неким локалним срединама још увек није установљена, да у другим срединама грађани немају потпуну информацију о могућности покретања поступка пред омбудсманом, те да се у појединим срединама међу устаљеним начинима обраћања органима власти још увек није усталила и свест о учествовању омбудсмана у поступку заштите њихових права, стекао се утисак да је највећи број грађана иницирао непосредан и лични контакт са Локалним омбудсманом, најчешће поводом проблема који не спадају у надлежност локалног омбудсмана, о чему ће у наставку извештаја бити више речи.

Иако је Локални омбудсман лице које треба да грађанима не само улије поверење да ће, у случају повреде, њихова права бити заштићена, односно да ће покренути поступак уколико се за то испуне услови, једна од улога и задатака локалног омбудсмана јесте управо та да грађанима буде спона између администрације, органа власти, легислативе и остварења и заштите њихових права. У том смислу се разуме потреба непосредног и личног контакта који грађани иницирају и у којем имају осећај веће сигурности да ће неко чути за њихов проблем, да ће га потпуније и детаљније објаснити усмено него писменим путем.

СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА, СТАТИСТИЧКИ ПРИКАЗ ПРИТУЖБИ И ПОСТУПАК ПО ПОЈЕДИНАЧНИМ ПРИТУЖБАМА

Током 2023. године канцеларији Локалног омбудсмана градске општине се обратило 197 грађана, било писменим путем, било телефонски, усмено на састанку, путем електронске поште, било подношењем притужбе.

Структура начина обраћања грађана приказана је на табели у наставку.

Начин обраћања	Број
Непосредно обављени разговори са грађанима	98
Обраћање грађана путем телефона	71
Обраћање грађана писменим путем	28
УКУПНО	197

Пре самог детаљнијег извештавања о структури проблема на које су грађани указивали, потребно је на овом месту истаћи важну околност да поступак пред Локалним омбудсманом није јаван, те да су и Локални омбудсман, као и Заменик Локалног омбудсмана, дужни да и након престанка функције чувају као тајну податке до којих дођу у вршењу своје функције, те ће овим извештајем, због обавезе чувања тајности података, Скупштини бити презентован детаљан приказ о структури проблема због којих су се грађани обраћали, без већих појединости случајева и личних података.

Једнако је важно напоменути и да је примећен тренд да су се грађани у већем обиму него претходне године обраћали Локалном омбудсману иако су имали сазнање да исти није надлежан за решавање њихових проблема, али су истицали поверење и веровање да је Локални омбудсман лице које ће их саслушати, усмерити на онај орган, установу или поступак где могу остварити своја права. Дакле, дало се закључити да је улога Локалног омбудсмана у посредовању у комуникацији између грађана и органа власти у већој мери видљивија, те да за разлику од ранијих година грађани стичу веће поверење у Локалног омбудсмана као у лице које ће им пружити помоћ у решавању проблема које имају и добијању ваљаних информација.

Статистички гледано, претежна већина грађана који су се обратили канцеларији Локалног омбудсмана ГО Стари град, није имало сазнање који тачно орган контроле је надлежан за њихов проблем, велики проценат обраћања грађана за предмет су имали притужбе на рад других институција и личности који не спадају под контролу Локалног омбудсмана Градске општине Стари град, док су се преостале притужбе односиле на рад Управе ГО Стари град односно Одељења за комуналне послове и комуналну инспекцију, Одељења за скупштинске послове, послове већа и председника и Одељења за грађевинске послове.

Иако је општина та која је територијално везана за грађане, надлежности органа општине нису одређене тако да иста може доносити одлуке те вршити контролу за све проблеме или притужбе који се тичу проблема са којима се становници ГО Стари град сусрећу због чега не чуди да је велики број притужби, како усмених путем телефона, тако и у писаној форми, електронски али и непосредно, канцеларија Локалног омбудсмана примила поводом рада матичних служби, односно Сектора за лична стања грађана, вођење матичних књига и изборна права, на рад одељења Управе јавних прихода, рад јавног предузећа за обједињену наплату комуналних услуга, рад професионалних управника као и управника зграде из реова чланова скупштине, рад јавног предузећа за дистрибуцију и наплату електричне енергије, рад правосудних органа односно судова, а нарочито јавних извршитеља и сл.

Канцеларија Локалног омбудсмана се како је већ горе наведено, поводом сваког обраћања или притужбе проактивно односила те је упућивала грађане на надлежне органе који могу решити њихов проблем, успостављала контакте и сарађивала са другим институцијама у циљу решавања проблема грађана, те је и на сваке друге начине покушавала да успостави коректан однос са својим суграђанима, како би исти створили поверење према институцији каква је Локални омбудсман. На наведени начин, канцеларија омбудсмана се трудила да својим радом оствари оно што је у суштини основа на којој се темељи институција омбудсмана, а то је да иста буде спона између администрације, органа власти, легислативе и остварења и заштите права грађана.

Основи обраћања грађана ради помоћи у решавању њихових проблема били су разноврсни, и по врсти и по компликованости, те како је за решавање претежног дела притужби Локални омбудсман био ненадлежан за покретање и вођење поступка, овим извештајем детаљније ће бити обухваћене само оне притужбе које су се односиле на рад органа Управе ГО Стари град са описом садржине притужбе као и исхода поступка по поднетој притужби.

Подносилац притужбе поднео је притужбу која се односила на поступање Одељења за грађевинске послове Управе Градске општине Стари град у вези не решавања захтева поднетог 2020. године ради озакоњења; подносилац притужбе исту је поднео као заинтересована страна у поступку озакоњења. Надлежно одељење је Локалном омбудсману доставило изјашњење у којем је навело да је у поступку озакоњења донето решење, те да је исто путем поште послато како странци у поступку, тако и подносиоцу притужбе, као заинтересованој страни. Потешкоће у вези пријема решења настале су као последица тада актуелне генералне обуставе рада од стране радника поште.

Подносилац притужбе поднео је притужбу која се односила на поступање Одељења за комуналне послове и комуналну инспекцију Управе Градске општине Стари град у вези захтева за снабдевање решења клаузулом извршности. Након чега је Локални омбудсман утврдио да је надлежно Одељење за комуналне послове и комуналну инспекцију ГО Стари град поступало у складу са законом, а како је у оквиру својих законских овлашћења утврдило извршност решења које је предмет притужбе.

Подносилац притужбе поднео је притужбу која се односила на поступање Одељења за комуналне послове и комуналну инспекцију због постављања светлеће рекламе на стамбену зграду, која је непримерене јачине да ноћу ремети станаре суседне зграде. Након чега је Локални омбудсман утврдио да је надлежно Одељење за комуналне послове и комуналну инспекцију ГО Стари град

поступало у складу са законом те да су инспектори у вези пријаве већ покренули управни поступак.

Подносилац притужбе поднео је притужбу која се односила на поступање Одељења за скупштинске послове, послове већа и председника у вези одбијања тражења бесплатне правне помоћи ради подношења тужбе и покретања поступка пред надлежним судом. Након прикупљања информација Локални омбудсман је утврдио да је надлежно Одељење поступало у складу са законом, а како исто није било месно надлежно за пружање правне помоћи због пребивалишта тражиоца правне помоћи које се налази на другој градској општини, те орган ГО Стари град основано није имао надлежност за поступање у овој правној ствари.

Подносилац притужбе поднео је притужбу која се односила на поступање Одељења за грађевинске послове због упутства за подношење редовног правног лека на првостепено решење. Наиме, у поуци о правном леку странка је поучена да се правни лек може поднети електронским путем, те се странка обратила Локалном омбудсману јер је од надлежног одељења примила обавештење путем мејла у којем је тражено да се правни лек поднесе писмено путем писарнице. Након прикупљања информација Локални омбудсман је од надлежног одељења добио информацију да су службена лица одељења обавестила подносиоца притужбе да је правни лек поднет електронским путем прихваћен, те да ће исти са целокупним списима предмета бити прослеђен другостепеном органу на даљу надлежност и одлучивање.

За већину проблема које су истицали грађани, Локални омбудсман није имао надлежност за поступање, али смо у овом делу извештаја мишљења да је једнако важно истаћи неке од проблема са којима се становници Градске општине Стари град сусрећу, те због којих су се грађани претежно и обраћали Локалном омбудсману.

Дакле, грађани су се обраћали и због следећих проблема:

- удаљеност кладонице од локација где се налазе школе; странка је, након прибављања обавештења од надлежних институција, поучена да се поступак провере и утврђивања чињеница о могућој повреди одредаба закона, којима је уређено питање удаљености између објеката у којим се приређују игре на срећу и установа основног и средњег образовања, може покренути пред Републичким геодетским заводом;
- рад професионалних управника стамбене заједнице;
- рад управника стамбене заједнице из редова чланова скупштине стамбене заједнице;

- могућност накнаде штете због пада на јавној површини која је била клизава због неочишћеног лишћа од стране јавних предузећа;
- могућност накнаде штете због нестручно извршених радова од стране ангажованог мајстора;
- рад Јавног извршитеља у поступку наплате неплаћене новчане казне за саобраћајни прекршај за који странка наводи да није учињен нити да је о истом био обавештен
- хронични проблем недостатка паркинг места на територији Старог града;
- велики број жалби био је усмерен на повећан обим буке у појединим деловима града поготово у ноћним сатима;
- на несавесне власнике кућних љубимаца и одсуство хигијене на улицама и тротоарима због измета животиња;
- на рад органа управе јавних прихода за територију ГО Стари град;
- на повећан обим површина покривених амброзијом;
- питања расељавања и права расељених лица на траси изградње Линијског парка;
- рад Јавног предузећа Електродистрибуција Србије односно на искључења због неплаћања дуговања, као и због неажурног поступања овог предузећа у случају подношења захтева за промену старих мерних бројила;
- на загушења кишне канализације у одређеним деловима града услед појачаних падавина;
- на поступање Центра за социјални рад у вези спровођења и контроле модела виђања родитеља и деце;
- на недовољан број засађених стабала и садница на територији Старог града и сечу одређеног броја стабала у парковским површинама које су у надлежности градског зеленила;
- велики број жалби, можда и највећи, био је усмерен на рад матичних служби Града Београда.

Како смо у почетном делу излагања већ навели из саме садржине притужби које смо издвојили може се утврдити да већина притужби и обраћања грађана није подразумевало формално ангажовање омбудсмана због одсуства његове надлежности за поступање, те су странке биле поучене у већини случајева где је то било целисходно, о адреси на коју треба да се обрате, као и о смерницама за евентуално решење њихових проблема, тачније усмерене су на органе пред којима могу да остваре своја права или на врсту поступака које могу да покрену у истом циљу.

САРАДЊА СА ОРГАНИМА ВЛАСТИ, ДРУГИМ КАНЦЕЛАРИЈАМА И РАД У СТРУКОВНИМ УДРУЖЕЊИМА

У ранијим излагањима овог извештаја дате су уводне напомене о активностима канцеларије омбудсмана, те смо, говорећи о активној улози Локалног омбудсмана Градске општине Стари град у раду струковних удружења истакли значај једног таквог ангажовања у погледу унапређења оквира за заштиту и остваривање људских права у поступцима пред органима управе. Проактивна улога у циљу јачања институције каква је локални омбудсман, огледа се не само узимањем учешћа на стручним и јавним скуповима и расправама, већ и како је раније наведено, преузимањем активне улоге у органима Удружења Омбудсмана Србије. Избор Локалног омбудсмана Градске општине Стари град за председника скупштине удружења, а Заменице Локалног омбудсмана Градске општине Стари град за чланицу управног одбора удружења својеврсна је потврда посвећености ове канцеларије раду на што широј институцијалној заштити грађана узимањем учешћа у струковним удружењима која за циљ имају једанку доступност правне заштите што ширем кругу грађана, те стварање услова да правна сигурност буде стандард свих јединица локалне самоуправе.

Ванредна седница Скупштине Удружења омбудсмана Србије одржана је крајем јануара 2023. године, а иста је организована од стране Локалног омбудсмана Градске општине Стари град, у великој сали Градске општине Стари град. Седницом, којој је присуствовало преко тридесет омбудсмана из локалних самоуправа наше земље, председавао је Локални омбудсман Градске општине Стари град, који је и председник Скупштине Удружења омбудсмана Србије. На овом месту, важно је напоменути да су се у ранијој пракси скупштине удружења организовале од стране међународних организација или уз њихову помоћ. Након избора на ову функцију удружења, Локални омбудсман Градске општине Стари град успео је да по први пут од оснивања овог удружења, у самосталној организацији и уз логистичку помоћ општине, одржи седницу скупштинску тако да се седница одржи у просторијама јединице локалне самоуправе, и то у Градској општини Стари град. На ванредној седници скупштине разматрано је шест тачака дневног реда које су важне за несметано функционисање и конституисање извршних органа Удружења. Ова седница била је посебно значајна имајући у виду околност да је поступак доношења Предлога закона о локалним омбудсманима био при крају, што је једна од обавеза предприступних процеса који се односе на евроинтерграције наше земље. Интенција којој су усмерене активности удружења је да се Предлог закона нађе у скупштинској процедури Народне Скупштине Републике Србије, а како ће овај закон у значајној мери допринети правној сигурности и поверењу грађана у институције, те је као такав несумњиво у интересу свих грађана Србије.

У оквиру манифестације обележавања 20 година постојања институције локалног омбудсмана у Крагујевцу одржана је Скупштина Удружења омбудсмана Србије у Старој скупштини као здању од изузетног значаја за Град Крагујевац. На седници је било речи о досадашњем раду Удружења, као и плану даљег развоја, активностима и ширењу мреже омбудсмана, усвојен је извештај о раду Надзорног одбора.

У децембру месецу у Шапцу, одржана је редовна седница Скупштине Удружења омбудсмана Србије на којој су констатовани престанци функција одређених руководећих органа, за новог Председника удружења изабран је Локални омбудсман Града Београда, а након разматрања, и дискусија, усвојен је Финансијски извештај УОС за 2022 годину, Извештај Управног одбора УОС, Извештаја Етичког одбора УОС, те је усвојен и Етички кодекс УОС. Канцеларија Локалног омбудсмана заједно са другим канцеларијама је у наставку боравка присуствовала предавањима о практичној примени Закона о родној равноправности у оквиру којег су обрађене теме: Обавезе локалних/ покрајинских/ националних институција у спровођењу законских, стратешких и институционалних стандарда у погледу заштите родне равноправности у Србији; важни кораци за успостављање родне равноправности; родно одговорно планирање и родна анализа; родно одговорно буџетирање; родно одговорно буџетирање (РОБ) као законска обавеза у оквиру Закона о буџетском систему; РОБ као пут ка остваривању родне равноправности као и улога омбудсмана у праћењу/ утицају на спровођење РОБ-а. Такође, тема стручног скупа била је и законодавна, стратешка и институционална заштита мањинских права у Србији, политике мултикултурализма, начини праћења и успостављања постојећих стандарда, примена стандарда у реалном животу мултикултуралних заједница, као и која је улога омбудсмана у сложеном сплету правних, али пре свега друштвених односа.

Дакле, у протеклих годину дана канцеларија Локалног омбудсмана учествовала је на више конференција и стручних скупова који су за предмет имали теме од значаја за остваривање и поштовање људских права и примену начела недискриминације, а колико су важне теме говори и чињеница да су се стручни скупови одржавали уз присуство представника признатих међународних организација, те представника правног факултета, ресорних министарстава као и гостију из окружења.

Имајући све горе наведено, може се закључити да је канцеларија Локалног омбудсмана имала активно учешће у свим обукама и семинарима који су за циљ имали унапређење рада локалног омбудсмана, промоцију институције каква је локални омбудсман, подршку заштити независности

и самосталности и интегритета локалних омбудсмана, већој повезаности и сарадњи омбудсмана различитих нивоа, у циљу што функционалније заштите и ефикаснијег остваривања права грађана.

Однос Локалног омбудсмана Градске општине Стари град и саме Градске општине Стари град, је као и претходних година континуиран и усмерен на решавање проблема са којима се грађани сусрећу, те се сарадња несметано остварује како на нивоу комуникације са руководством, тако и комуникације са унутрашњим организационим јединицама општине. Дакле, комуникација је у сваком конкретном случају била усмерена било у циљу помоћи у решавању проблема грађана који се обраћају омбудсману, било у циљу унапређења транспарентности и ефикасности рада општинске управе.

Предмет извештаја омбудсмана поред извештаја о раду и активностима за претходну годину, садржи и информације о стању људских права и о правној сигурности у оквиру Градске општине.

Градска општина Стари град показала је знатно ангажовање у стварању услова за што ефикаснији рад управе и лакоће приступа грађанима у поступку остваривања њихових права. У том смислу поред редовних послова из надлежности општине, општина се својим грађанима налазила тако што је грађанима омогућила једноставну комуникацију са услужним центром општине путем којег су грађани могли да изнесу своје проблеме и захтеве, да буду обавештени о општинским бесплатним програмима, те да буду и корисници истих.

Периодичним информисањем Локалног омбудсмана од стране општине, утврђено је и да све већи број грађана користи бенефите и предности како услужног центра коме се грађани прво обраћају а који функционише управо као центар који је увек на располагању својим суграђанима, тако и е-управе којом су смањени административни трошкови, услуге су доступне путем прости интернет конекције, а са друге стране повећана је транспарентност и доступност, као и расположивости услуга, односно интеграција свих грађана у процесу унапређења ефикасности и унапређења рада управе.

Увођењем јединственог управног места грађани могу да своја права остваре обраћањем својој општини путем јединственог шалтерског система, којим се у великој мери омогућује приступачност и ефикаснији рад општине, као и већа непосредност у комуникацији између грађана и државних органа.

УСЛОВИ РАДА И НАЧИН ФИНАНСИРАЊА ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ

Средства за финансирање рада Локалног омбудсмана Градске општине Стари град и Заменице Локалног омбудсмана Градске општине Стари град остварују се кроз буџет Градске општине Стари град. У том циљу донет је и Финансијски план којим су предвиђени сви трошкови и расходи који ће се утрошити за рад канцеларије Локалног омбудсмана Градске општине Стари град.

Финансирање других активности, било учешћа на семинарима, округлим столовима, стручним скуповима или обукама, било је подржано од стране Мисије ОЕБС-а у Србији, док је за оне радне скупове који су се одвијали путем интернета, била неопходна само интернет веза и рачунар, а који су већ били обезбеђени и стављени на располагање Локалном омбудсману за потребе редовних активности и рада.

Рад Канцеларије Локалног омбудсмана Градске општине Стари град се обавља у простору који је у свему услован и подобан за рад. Треба напоменути да сама зграда општине има прилаз који омогућује приступ особама са инвалидитетом, док се до канцеларије омбудсмана може доћи и лифтом у приземљу зграда који је у функцији и редовно се одржава.

ЗАКЉУЧАК

Појачане активности канцеларије Локалног омбудсмана Градске општине Стари град у години која је обухваћена извештајем биле су усмерене и на активно учешће на бројним стручним и јавним расправама, наставком активности у органима Удружења Омбудсмана Србије, које удружење има за циљ унапређење остваривања и поштовања права грађана, промоцију и афирмацију функције локалних омбудсмана широм Србије са циљем да што већи број грађана има приступ заштити својих права путем институције каква је локални омбудсман.

Канцеларија Локалног омбудсмана Градске општине Стари град је, ради остварења основног принципа и темеља институције каква је локални омбудсман, у току 2023.године спроводила радње из оквира своје надлежности, али је и, како се из самог извештаја може видети, настојала да својим суграђанима пружи помоћ упркос чињеници да су се грађани у великој мери обраћали Локалном омбудсману за проблеме који нису у надлежности истог.

Успостављањем контакта и сарадње са другим институцијама у циљу решавања проблема грађана, створила се и свест код наших суграђана да институција омбудсмана није само формално уведена, већ да иста може посредовати и бити један од механизма превазилажења препрека између њих и државне администрације. Како је основа на којој се темељи институција омбудсмана, чињеница да иста треба да буде спона између администрације, органа власти, легислативе и остварења и заштите права грађана, канцеларија Локалног омбудсмана се трудила да се грађани не изгубе у лавиринту поделе надлежности државних органа и институција. Овакав правни лавиринт може бити препрека у решавању проблема са којим се просечни грађанин сусреће, те је у том циљу настојала да успостави коректан однос са својим суграђанима, како би исти створили поверење према институцији каква је Локални омбудсман.

Локални омбудсман Градске општине Стари град наставља да ради у интересу грађана и у циљу унапређења, остваривања и заштите основних људских права пред органима Градске општине Стари град, а саветодавно и пред државним и другим органима и институцијама.

ЛОКАЛНИ ОМБУДСМАН
ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ СТАРИ ГРАД

Јован Кнежевић